

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 111

van **TINE VAN DER VLOET**

datum: 21 oktober 2016

aan **JO VANDEURZEN**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Mobiliteitshulpmiddelen - Transitiefase

Op 1 oktober 2016 konden we volgende uitspraak lezen in het Laatste Nieuws: "Frank Van Massenhove, de topman van de FOD Sociale Zekerheid, verwijst daarbij expliciet naar de staatshervorming. 'Bij de regionalisering van sommige overheidsdiensten is het aantal ambtenaren gewoon verdubbeld. Een concreet voorbeeld: wie een gewone rolstoel wil, moet bij het Vlaams agentschap aankloppen. Voor een speciale rolstoel is de federale administratie bevoegd."

Op 18 juni 2015 diende ik reeds een schriftelijke vraag (nr. 730) in over deze materie. De minister antwoordde toen het volgende: "Voor de mobiliteitshulpmiddelen loopt momenteel de transitiefase. In deze transitieperiode, waarin het RIZIV volgens de vigerende procedures de dossiers voor de mobiliteitshulpmiddelen verder afhandelt, gaan we na hoe we, desgevallend vanaf 1 januari 2018, kunnen komen tot een op Vlaams niveau afgestemde en meer efficiënte aanpak. We onderzoeken of de procedures vlotter kunnen worden uitgetekend en of formules van hergebruik winsten kunnen opleveren die een breder leeftijdsafhankelijk positioneren van de hulpmiddelen mogelijk kunnen maken. We willen in de eerste helft van volgend jaar duidelijkheid over de mogelijkheden en moeilijkheden die daarbij opduiken, zodat we tegen 1 januari 2018 eventuele nieuwe conceptuele en administratieve keuzes ook regelgevend kunnen verankeren. Vlaanderen heeft, op dit ogenblik en gelet op de transitiefase, nog niet alle hefboomen in handen om de procedures die voor de overgedragen mobiliteitshulpmiddelen gelden grondig bij te sturen. De prijsvorming zal één van de aspecten zijn, waarvoor de mogelijkheden verder worden uitgetekend de komende maanden."

1. Klopt de uitspraak van Frank Van Massenhove dat de regionalisering van hulpmiddelen een concreet voorbeeld zijn van een verdubbeling van het aantal ambtenaren? Hoeveel mensen/VTE werken hier op Vlaams niveau aan en hoeveel op federaal niveau? Graag een vergelijking tussen de voorgaande 5 jaar.
2. Welke mogelijkheden tot een meer efficiënte aanpak betreffende mobiliteitshulpmiddelen kwamen naar voren in het onderzoek in de eerste jaarhelft van 2016? Welke van die geopperde mogelijkheden gaat de minister concreet invoeren? Wat is de timing hiervan?
3. In juni 2015 verklaarde de minister dat nog niet alle hefboomen in de transitiefase in Vlaamse handen waren, en dat de mogelijkheden in de daaropvolgende maanden zouden worden uitgetekend.

Wat is er concreet voorgesteld? Wat is de timing van de uitvoering hiervan?

ANTWOORD

op vraag nr. 111 van 21 oktober 2016

van **TINE VAN DER VLOET**

Het is niet correct dat de regionalisering van de mobiliteitshulpmiddelen meer ambtenaren met zich meebrengt. Al sinds 2005 biedt het VAPH een noodzakelijke aanvulling op de RIZIV-nomenclatuur. Zo kunnen personen met een handicap bijvoorbeeld hoge oplegkosten die overblijven na de tegemoetkoming van het RIZIV voor een elektronische rolstoel alsnog geheel of gedeeltelijk vergoed krijgen via het VAPH. Het RIZIV voorziet evenmin een budget voor onderhoud, herstellingen en aanpassingen na de aflevering van de rolstoel.

De bevoegde ministers spraken af dat zowel het RIZIV als het VAPH hun dienstverlening tijdelijk verderzetten terwijl Vlaanderen de effectieve overdracht van de bevoegdheid voorbereidt. Er is dus geen sprake van een verdubbeling van het aantal ambtenaren omwille van de staatshervorming maar gewoon een voortzetting van een praktijk die reeds jaren noodzakelijk is.

Pas nadat Vlaanderen de rol van het RIZIV volledig overneemt en het VAPH geen aanvullende rol meer speelt op het vlak van mobiliteitshulpmiddelen, zal men kunnen oordelen of het aantal ambtenaren werkelijk verdubbeld zal zijn. Het RIZIV raamde het aantal personeelsleden dat voor het beheer van de mobiliteitshulpmiddelen wordt ingezet op 1,25 VTE.

Het VAPH zet voor zijn aanvullende rol 2 VTE in.

Mobiliteitshulpmiddelen (waartoe ook rolstoelen behoren) werden met de zesde staatshervorming overgeheveld van het federale niveau naar het Vlaamse niveau. Tot eind 2018 staan het RIZIV en de ziekenfondsen nog in voor het beheer en de uitvoering van deze bevoegdheid. Daartoe wordt het samenwerkingsprotocol met 1 jaar verlengd. Vanaf 1 januari 2019 zullen het IVArp Vlaamse sociale bescherming en de zorgkassen deze taken overnemen.

Vóór de zesde staatshervorming was er sprake van een dubbel circuit voor het verkrijgen van mobiliteitshulpmiddelen. De federale overheid stond in voor het afleveren van het merendeel van de mobiliteitshulpmiddelen, maar daar bovenop konden in Vlaanderen personen die door het VAPH erkend waren een beroep doen op een aantal specifieke tegemoetkomingen (bijvoorbeeld een tweede, manuele rolstoel voor wie een elektronische rolstoel had).

Vanaf 2019 verdwijnt dit dubbele circuit. De vergoeding voor mobiliteitshulpmiddelen die nu nog door het VAPH wordt ten laste genomen, zal samen met de overgehevelde mobiliteitshulpmiddelen uit de ziekteverzekering, worden geïntegreerd in de Vlaamse Sociale Bescherming. De aanvragen voor mobiliteitshulpmiddelen die vroeger onder de bevoegdheid van het VAPH vielen, worden nu voorgelegd aan de zorgkas. Dat biedt opportuniteiten voor administratieve vereenvoudiging. Van een verdubbeling van het aantal ambtenaren is hoe dan ook geen sprake. Doordat mobiliteitshulpmiddelen een homogeen bevoegdheidspakket vormen, is het ook niet nodig dat de expertise over verschillende niveaus verspreid wordt/blijft.

In het agentschap Zorg en Gezondheid wordt de inkanteling van mobiliteitshulpmiddelen in Vlaanderen opgevangen binnen de bestaande ploeg Vlaamse sociale bescherming

aangevuld met een externe expert die tijdelijk ingehuurd is. Er wordt ook een beroep gedaan op ondersteuning vanuit het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Vanuit het RIZIV worden in 2019 10,5 VTE overgedragen voor alle bevoegdheden die naar Vlaanderen overkomen. In deze kleine groep is er niemand met specifieke expertise over mobiliteits hulpmiddelen.

De conceptnota mobiliteitshulpmiddelen werd op 18 november 2016 besproken door de Vlaamse Regering. Krachtlijnen daarvan zijn:

- Opname van de mobiliteitshulpmiddelen in de Vlaamse Sociale Bescherming
- Naar een leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid
- We kiezen voor hergebruik/renting
- Innovatie toelaten en marktwerking stimuleren
- Een uniek loket en snellere procedures
- Een kwalitatieve en efficiënte toewijzing met een degelijke controle
- Een oplossing voor personen met een snel degeneratieve aandoening
- Responsabilisering van alle actoren

Leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid

Een aantal hulpmiddelen dat tot nu toe voorbehouden was aan de VAPH – erkende personen met een handicap wordt nu leeftijdsonafhankelijk toegekend. Het gaat o.m. over:

- aanvullende tegemoetkomingen voor de elektronische rolstoel en aanpassingen of maatwerk voor de doelgroep 65+
- onderhoud, herstelling en aanpassingen” voor doelgroep 65+

Hergebruik en renting

Het systeem van renting zal uitgebreid worden van de WZC naar thuiszorg of andere woonvormen in het bijzonder voor personen die niet erkend zijn als persoon met een handicap. Het gaat hier om personen van meer dan 65 jaar die nood hebben aan een manuele rolstoel: een standaard ADLrolstoel, een meer aangepaste ADL rolstoel of een verzorgingsrolstoel.

Snel degeneratieve aandoeningen

Personen met een snel degeneratieve aandoening, zowel erkend door het VAPH als niet-erkend door het VAPH volgen een traject van huur. In dit traject kan gelijk welke type rolstoel ingezet worden, op gelijk welk moment, zodat flexibel aan de evoluerende noden kan tegemoet gekomen worden. In dit traject zal de persoon met SDA begeleid worden door een speciaal erkende revalidatie multidisciplinair team (REVA-MDT), bijv. in de erkende neuromusculaire centra of andere met bewezen expertise.

Deze krachtlijnen worden al vanaf januari 2019 gerealiseerd. In de transitiefase waarin het samenwerkingsprotocol met het RIZIV nog in uitvoering is, is het moeilijk om eigen beleidsaccenten te leggen. Iedere maatregel heeft immers ook automatisch een impact op de andere regio's.